

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat

af 26. europaudvalgsmøde

Dato: fredag den 1. marts 2019

Tidspunkt: kl. 10.00

Sted: vær. 2-133

Til stede: Erik Christensen (S), formand, Claus Kvist Hansen (DF), Jan E. Jørgensen (V), Peter Hummelgaard Thomsen (S), Søren Søndergaard (EL), Rasmus Nordqvist (ALT), Sofie Carsten Nielsen (RV) og Holger K. Nielsen (SF).

Desuden deltog: udenrigsminister Anders Samuelson, justitsminister Søren Pape Poulsen, energi-, forsynings- og klimaminister Lars Christian Lilleholt, udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg og miljø- og fødevareminister Jakob Ellemann-Jensen.

FO **Punkt 1. Forslag til forordning om oprettelse af instrument for førtiltrædelsesbistand 2021-2027 (IPA III)**

– *Sagen forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse*

KOM (2018) 0465

KOM (2018) 0465 – bilag 2 (samlenotat)

EUU alm. del (18) – bilag 460 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren: Førtiltrædelsesbistanden drejer sig om den økonomiske bistand til lande, der enten allerede forhandler om optagelse i EU eller kan komme til at gøre det. Jeg forelægger sagen til tidligt forhandlingsoplæg.

Det nuværende instrument for førtiltrædelsesbistand dækker MFF-perioden 2014-2020. Instrumentet er en integreret del af EU's udvidelsesproces og støtter reformer og udvikling, som bringer landene tættere på EU's standarder. Det sker konkret via finansiel og teknisk bistand til både kandidatlandene og potentielle kandidatlande. De lande, der er omfattet af instrumentet, er Albanien, Bosnien-Hercegovina, Kosovo, Nordmakedonien, Montenegro, Serbien og Tyrkiet.

Der forhandles nu om fortsættelse af førtiltrædelsesbistanden for perioden 2021-2027. Førtiltrædelsesinstrumentet er fremsat som led i de samlede forhandlinger om EU's næste flerårige finansielle ramme (MFF) 2021-2027.

Hvor mange penge der skal afsættes til den samlede førtiltrædelsesbistand, vil først blive besluttet senere i de centrale MFF-forhandlinger. På nuværende tidspunkt skal der derfor alene tages stilling til fordelingskriterier og fokusområder for støtten.

Forslaget bygger grundlæggende videre på indholdet i det nuværende førtiltrædelsesinstrument. En væsentlig ændring er dog, at fordelingen af bistanden foreslås opbygget omkring 5 sektorer i stedet for landerammer.

Sektorerne er:

- 1) retsstatsprincipper, sikkerhed og migration;
- 2) governance og strukturelle reformer;
- 3) territorialt og grænseoverskridende samarbejde;
- 4) EU-politikker og mellemfolkelige forbindelser, og
- 5) investeringer i vækst og beskæftigelse.

Det betyder, at der ikke på forhånd er øremærket midler til modtagerlandene. I stedet vil de enkelte lande skulle søge om midler inden for de fem sektorer. Midlerne vil bl.a. blive fordelt på baggrund af kriterier såsom landenes parathed til at blive optaget i EU, deres reelle mulighed for at anvende midlerne til de fastlagte formål og de hidtil opnåede resultater. Midlerne bliver altså fordelt til de lande, som reelt tilnærmer sig EU, og det er vigtigt for Danmark.

Regeringen finder, at det nye førtiltrædelsesinstrument bidrager til øget fleksibilitet og mulighed for at belønne reelle reformindsatser. Det er alt andet lige positivt. Samtidig bliver der mulighed for at reducere midler til kandidatlande, som bevæger sig væk fra de standarder, der kræves for EU-medlemskab. Der er med andre ord tale om en tilgang baseret på både stok og gulerod.

I forhandlingerne har Danmark og en række ligesindede medlemslande været fortalere for stærk konditionalitet, herunder muligheden for at suspendere støtte til lande, hvor udviklingen går den helt gale vej. En anden gruppe medlemslande har omvendt talt for blødere konditionalitet og imod muligheden for suspension. Der tegner sig nu generel opbakning til en aftale, der indeholder en suspensionsmekanisme. Det er en sejr for de lande, der som Danmark, ønsker en mere håndfast tilgang baseret på transparens og stærk konditionalitet.

Den nye tilgang betyder også, at der bliver mulighed for at tildele mindre bistand til et land som Tyrkiet, der har forladt reformvejen, og som bevæger sig væk fra

EU. Den nye tilgang betyder også, at der ikke længere vil være øremærkede midler til de enkelte kandidatlande.

Som bekendt er regeringens holdning klar: EU-optagelsesforhandlingerne med Tyrkiet er udsigtsløse, og forhandlingerne bør helt stoppes i lyset af den negative udvikling i landet. Men spørgsmålet om Tyrkiets kandidatstatus skal ikke afgøres i forhandlingerne om det finansielle instrument. Det er ikke her, vi sætter holdet – det er her, vi fastlægger spillereglerne.

FO På den baggrund vil regeringen også i de videre forhandlinger forfølge en konsekvent kurs.

Regeringen lægger vægt på, at forhandlingerne om det nye instrument for førtiltrædelsesbistand ikke foregriber forhandlingerne om MFF'en. I dansk optik kan instrumentet bidrage til at realisere den danske hovedprioritet for MFF'en om et budget på 1,00 pct. af EU-27's BNI. Det kan bl.a. ske ved at reducere førtiltrædelsesbistanden til et kandidatland som Tyrkiet, hvor udvidelsesforhandlingerne i praksis er sat i bero. Fra dansk side anses Tyrkiet som bekendt ikke at være en reel kandidat til EU-medlemskab.

Regeringen vil arbejde for, at førtiltrædelsesbistanden prioriterer indsatser målrettet mod fremme af retsstatsprincippet og respekt for grundlæggende rettigheder, styrkelse af demokratiske institutioner samt reformer af den offentlige sektor.

Regeringen vil lægge betydelig vægt på en stærk konditionalitet mellem førtiltrædelsesbistanden på ene side og reelle reformfremskridt på den anden side, herunder mulighed for en suspensionsmekanisme.

Fra dansk side vil vi tilslutte os det foreliggende forslag om fortsættelse af instrumentet for førtiltrædelsesbistand for 2021-2027, idet beløbene først er endelige, når forhandlingerne om en ny flerårig finansiell ramme afsluttes i Det Europæiske Råd.

Rasmus Nordqvist bakkede op om forhandlingsoplægget. Samtidig ville han benytte lejligheden til endnu en gang at opfordre regeringen til snarest at forelægge et forhandlingsoplæg om den samlede MFF.

Claus Kvist Hansen påpegede, at regeringen allerede var imod at optage en af spillerne, nemlig Tyrkiet; hvorfor så tale om, at der skulle fastlægges spilleregler? Hvorfor ikke lejligheden til at udtrykke en klar modstand mod, at Tyrkiet nogensinde bliver optaget?

Han fandt det også spøjst, at EU forberedte optagelse af en række lavindkomstlande på Vestbalkan, samtidig med at et rigt land – Storbritannien – var på vej ud. Det gav en ubalance.

Søren Søndergaard spurgte, hvorfor der stod så meget om Tyrkiet i samlenotatet, når det var kriterierne, der skulle afgøres i denne omgang, ikke landene?

Han var enig med regeringen i, at førtiltrædelsesbistanden skal målrettes civilsamfundet og demokratindsatser, og i, at der skal være konditionalitet. Men når Tyrkiet blev omtalt, var civilsamfundet ikke nævnt. Der stod, at samarbejdet skulle fortsætte på områder, hvor EU har en fælles interesse med Tyrkiet såsom migration og sikkerhed. Men det er ikke civilsamfundsopgaver. Og gennem førtiltrædelsesbistanden havde EU indtil videre givet støtte til et tyrkisk grænselværn og til køretøjer, som med eller uden EU's vidende var blevet påmonteret aggregater forbundet med maskingeværer, som kunne skyde på syriske flygtninge, der nærmer sig grænsen. Hvad var sammenhængen? Omfattede "sikkerhed" også Tyrkiets invasion i Afrin af hensyn til – som det hed – "Tyrkiets legitime sikkerhedsmæssige interesser" og den bebudede invasion i resten af de kurdiskkontrollerede områder?

Peter Hummelgaard Thomsen spurgte, hvilke overvejelser regeringen havde gjort sig om den tyrkiske opposition? Det sidste halmstrå, den kunne klynge sig til, var udsigterne til, at Tyrkiet nærmer sig Europa. Havde regeringen tænkt på det, når den erklærede, at landet ikke skulle optages?

Udenrigsministeren gentog fra sin forelæggelse som svar til Søren Søndergaard, at det ikke var landene, der skulle tages stilling til i denne omgang, men principperne. At det så medførte, at Tyrkiet ville få færre penge, end de ellers ville have fået, var bare positivt.

Til Claus Kvist Hansen sagde han, at Storbritannien meldte sig ud af EU af egen fri vilje, og hvis nye lande blev optaget, ville det være på basis af meritter. Af hensyn til demokratiseringen er det vigtigt at give en række lande på Balkan udsigten til at kunne blive optaget. Samtidig mente ministeren, at EU-medlemskab kan gøre et land rigere. Man kunne bare sammenligne Polen og Ukraine; mens Ukraine stort set stod samme sted som før Polens optagelse i EU, var Polen var økonomisk og velstandsmæssigt meget længere fremme.

Over for Peter Hummelgaard Thomsen anerkendte han, at det var et dilemma, når man talte imod Tyrkiets optagelse og samtidig ikke ville lade en opposition i stikken, som kunne bruge de udsigter til at forhindre, at demokrati og civilsamfund fik det værre og værre. Men det var vigtigt, at der var lande, der tog stilling

på baggrund af Tyrkiets brud på reglerne, så konsekvenser ikke bare bliver noget, man hvisker om i krogene. Det var i virkeligheden også at række hånden frem til oppositionen, fordi man så ikke var med til at legitimere Erdoğan's regime.

Søren Søndergaard var stadig uforstående over for sammenhængen i ministerens forelæggelse. Det hed sig, at det ikke handlede om lande, men når så principperne skulle udmøntes, handlede halvdelen alligevel om Tyrkiet. Og den støtte, der skulle gives til Tyrkiet, handlede kun om migration og sikkerhed. Enhedslisten støttede principperne om konditionalitet og støtte til civilsamfundet, men når det ikke i praksis handlede om at efterleve de principper, kunne han ikke bakke op om forhandlingsoplægget.

Udenrigsministeren svarede Søren Søndergaard, at fremskridt fremover ville blive målt med de indikatorer, der nævnes i udkastet. En central indikator var fremskridt inden for demokratisering, retsstatsprincipper, et åbent civilsamfund og grundlæggende rettigheder. Resultaterne på de områder var helt centrale for regeringen.

Jan E. Jørgensen spurgte, om det ville kompensere for de udgifter på budgettet, Brexit medførte, at Tyrkiet nu ville modtage færre penge.

Udenrigsministeren svarede bekræftende.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti og Enhedslisten havde ytret sig imod det.

FO Punkt 2. Rådsmøde nr. 3677 (retlige og indre anliggender – justitsdelen) den 7.-8. marts 2019

EUU alm. del (18) – bilag 460 (kommenteret dagsorden)

Justitsministeren ville forelægge dagsordenpunkterne 4-11. Dagsordenpunkterne 1-3 (integrationsdelen) ville blive forelagt af udlændinge- og integrationsministeren under punkt 4. Dagsordenpunkt 5 om e-bevisdirektivet var til forhandlingsoplæg, de øvrige punkter til orientering.

4. Overordnet debat om EU's bekæmpelse af terrorisme

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3677 – bilag 3 (rev. samlenotat side 3)

Ministeren havde ingen kommentarer til dette punkt.

FO 5. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om harmoniserede regler for udpegning af retlige repræsentanter med henblik på indsamling af bevismateriale i straffesager

– *Generel indstilling*

KOM (2018) 0226

Rådsmøde 3677 – bilag 3 (rev. samlenotat side 6)

KOM (2018) 0226 – svar på spm. 1 om forordnings- og direktivforslagene om E-beviser, fra justitsministeren

EUU alm. del (18) – bilag 75 (udvalgsmødereferat side 15, senest behandlet i EUU 5/10-18)

Justitsministeren: Dagsordenpunkt 5 vedrører et direktivforslag om udpegning af retlige repræsentanter med henblik på indsamling af elektronisk bevismateriale i straffesager – det såkaldte e-bevisdirektiv. Forslaget er ikke omfattet af retsforbeholdet. Det betyder, at det – når det vedtages – vil gælde her i landet. Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet med henblik på at opnå generel indstilling til forslaget. Jeg forelægger derfor sagen for udvalget med henblik på forhandlingsoplæg.

FO Inden jeg siger lidt mere om indholdet af sagen, vil jeg gerne begynde med at slå fast, at regeringen kan støtte forslaget, som det ligger nu. Det skyldes for det første, at direktivet letter indsamlingen af såkaldte e-beviser i straffesager og

dermed forbedrer bekæmpelsen af grænseoverskridende kriminalitet. Det skyldes for det andet, at direktivet kan gøre det lettere for det danske erhvervsliv at drive virksomhed i andre EU-lande.

Sagen om direktivforslaget var senest på rådsmødedagsordenen i oktober måned, hvor der var en politisk drøftelse af forslaget. I den forbindelse oplyste jeg udvalget om, at direktivforslaget er en del af en samlet pakke om e-beviser, som ud over direktivet består af et forordningsforslag.

Forordningen er – modsat direktivet – omfattet af retsforbeholdet. Det stiller Danmark i en særlig situation, da vi dermed ikke bliver omfattet af hele pakken om e-beviser. Vi har derfor været og er fortsat i dialog med Kommissionen om, hvad den samlede pakke helt nøjagtigt kommer til at betyde for Danmark og danske firmaer, som udøver virksomhed i andre medlemsstater.

Direktivforslaget har overordnet til formål at lette indsamlingen af elektronisk bevismateriale på tværs af landegrænser i straffesager. Forslaget indebærer helt konkret, at virksomheder, der udbyder visse elektroniske tjenester i EU, skal udpege en retlig repræsentant i en af de medlemsstater, hvor virksomheden udbyder tjenester. Den retlige repræsentant skal modtage og behandle anmodninger om elektronisk bevismateriale fra medlemsstater i forbindelse med efterforskning af straffesager.

Forpligtelsen til at udpege en repræsentant vil gælde for de tjenesteudbydere, der udbyder tjenester i en anden EU-medlemsstat end den, hvor tjenesteudbyderen er etableret. En dansk tjenesteudbyder, der udbyder tjenester i andre medlemsstater end Danmark, vil altså blive forpligtet til at udpege en retlig repræsentant i en af disse medlemsstater. Det betyder helt konkret, at en dansk virksomhed, som udbyder sine tjenester i eksempelvis Sverige og Tyskland, vil være forpligtet til at udpege en retlig repræsentant i en EU-medlemsstat. Det kan være i Sverige, Tyskland eller for den sags skyld en helt tredje medlemsstat. Hvis den danske virksomhed kun udbyder sine tjenesteydelser i Danmark, vil den derimod ikke blive berørt af direktivforslaget.

Som jeg nævnte før, er regeringen overordnet positivt indstillet over for direktivet, da det har til formål at lette det retlige samarbejde i straffesager på tværs af landegrænser. Samtidig vil forslaget lette den fri udveksling af tjenesteydelser for virksomheder, som udbyder tjenester flere steder i EU. Forslaget betyder nemlig, at virksomhederne fremover ikke kan blive mødt af forskellige krav i de forskellige medlemsstater, som virksomhederne leverer ydelser til. Direktivet vil dermed gøre virksomhedernes arbejde lettere, da de fremover kun vil skulle forholde sig til ét regelsæt om udpegningen af retlige repræsentanter til at modtage anmodninger fra retslige myndigheder i forbindelse med straffesager.

Som nævnt blev direktivet præsenteret som en del af en samlet pakke sammen med forordningen. På grund af retsforbeholdet deltager vi ikke i forordningen. Spørgsmålet om sammenhængen mellem forordningen og direktivet orienterede jeg allerede udvalget om på udvalgsmødet forud for rådsmødet i oktober 2018 og efterfølgende skriftligt ved min besvarelse af 29. januar 2019 af Europaudvalgets spørgsmål nr. 1 til direktivet. E-bevispakken er i det hele taget meget teknisk, og detaljerne er foldet helt ud i den skriftlige besvarelse, som er sendt til udvalget.

Samspelet mellem de to retsakter rejser flere spørgsmål. Det drejer sig for det første om, hvorvidt danske virksomheder kan afvise en kendelse i henhold til forordningen. For det andet drejer det sig om, hvorvidt en kendelse efter forordningen, der rettes til en dansk virksomheds retlige repræsentant i en anden medlemsstat end Danmark, kan omfatte bevismateriale, som er lagret i eller tilknyttet den danske del af virksomheden i Danmark.

Lad mig først og fremmest slå fast, at forordningen ikke gælder i Danmark. Det følger direkte af retsforbeholdet; og det ændrer direktivet ikke på. Regeringen har så haft uformelle møder med Kommissionen om betydningen af, at Danmark er omfattet af direktivet uden at være omfattet af forordningen. Det er på den baggrund regeringens vurdering, at en anmodning om udlevering af elektroniske beviser i medfør af forordningen, som rettes til en repræsentant for en dansk virksomhed i et andet land end Danmark, som udgangspunkt også vil omfatte elektroniske beviser, som befinder sig i Danmark.

Hvis en dansk retlig repræsentant pålægges at udlevere elektroniske beviser fra Danmark, vurderer regeringen imidlertid, at man vil kunne gøre gældende, at dette ikke er muligt efter dansk ret – på samme måde som repræsentanter fra tredjelande kan påberåbe sig den ret i forhold til forordningen. De danske retlige repræsentanter stilles derved på sin vis bedre end retlige repræsentanter fra andre EU-medlemsstater, i dette tilfælde som en konsekvens af det danske retsforbehold. Regeringen har anmodet Kommissionen om at bekræfte, at den er enig i regeringens forståelse af samspelet mellem direktivet og forordningen.

FO For at vende tilbage til direktivet hæfter jeg mig altså ved, at direktivet gør det nemmere at indsamle e-beviser i straffesager og gør det nemmere at drive forretning i andre EU-lande. Regeringen forventer derfor at kunne støtte forslaget, når det skal forelægges på rådsmødet til en generel indstilling.

Søren Søndergaard spurgte, hvilken type oplysninger myndigheder i andre lande ville kunne få via de retlige repræsentanter.

Rasmus Nordqvist var bekymret for borgenes retssikkerhed og spurgte, om det var loven i det land, hvor data befinder sig, der ville gælde. Hvad betød det i givet fald for beskyttelsen af danske statsborgere, der bor i Danmark, men hvis data befinder sig i et andet land?

Claus Kvist Hansen meddelte, at Dansk Folkeparti ikke kunne støtte forslaget om retlige repræsentanter. Partiet havde svært ved at se, hvordan det forbedrede borgernes retssikkerhed. De samme mål kunne nås ad anden vej, f.eks. ved almindeligt samarbejde mellem de enkelte landes myndigheder.

Justitsministeren svarede Søren Søndergaard, at alle slags e-bevismateriale kunne udleveres, også indhold af e-mails.

Til Rasmus Nordqvist og Claus Kvist Hansen sagde han, at e-bevispagten hverken ændrede på EU's databeskyttelsesregler eller andre retssikkerhedsgarantier. Sikkerheden var dermed stadig høj, men det ville blive nemmere at indsamle e-beviser i straffesager og dermed nemmere at bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet.

Søren Søndergaard påpegede, at de oplysninger, man ville kunne hente i form af e-bevismateriale, omfattede den allermest private kommunikation. Var det korrekt forstået, at retsmyndigheder i andre EU-lande kunne få udleveret materialet af en retlig repræsentant uden en dommerkendelse?

Justitsministeren svarede Søren Søndergaard, at udlevering af e-beviser ville kræve en dommerkendelse fra det land, der anmoder om udleveringen.

Rasmus Nordqvist understregede, at en e-mail er et brev, og at det ikke er muligt for et firma at beslaglægge skotøjsæsker med gamle breve i private hjem, blot fordi de er udstyret med en udenlandsk dommerkendelse. Der er man beskyttet af dansk ret. De samme rettigheder burde gælde for elektroniske breve.

Var det korrekt forstået, at udleveringen af data ville blive bestemt af det land, hvor data befinder sig? Og at man derfor ikke ville være beskyttet af dansk lov, hvis ens mails server f.eks. befinder sig i Polen – hvor polsk lovgivning så ville gælde og den retlige repræsentant i Polen være den, der blev involveret? På hvilket grundlag kunne man i Polen foretage de vurderinger? Var det ikke at udlicitere dansk retssikkerhed til private virksomheder? Hvordan var en dansk statsborger bosiddende i Danmark beskyttet i sådanne tilfælde?

Søren Søndergaard spurgte, om det var korrekt forstået, at myndigheder i et andet EU-land via en ansvarlig person ville kunne hente oplysninger om danske

statsborgere, inklusive private e-mails, fra en server i Danmark, blot den ansvarlige person er udstyret med en dommerkendelse fra det pågældende land. Han medgav, at det danske retsforbehold i øjeblikket ville forhindre det, men der var jo et flertal i Folketinget, der ville afskaffe retsforbeholdet, så det kunne hurtigt komme til at gælde for Danmark også.

Justitsministeren svarede, at kendelsen skulle udstedes af en domstol, og der skulle være minimumsstrafferamme på 3 år. En anmodning rettet til en repræsentant for en dansk virksomhed i en anden medlemsstat end Danmark ville også omfatte e-beviser, som fysisk befinder sig i Danmark, fordi andre EU-landes regler gælder for danske virksomheder, der vælger at udbyde tjenester på de landes områder. Men en anmodning efter forordningen ville ikke kunne rettes direkte mod en dansk virksomhed i Danmark – det ville stadig hvile på e-bevispakken, og databeskyttelsesreglerne var ikke ændret.

Hvis den danske repræsentant i det pågældende land vurderede, at en udlevering ville være i strid med dansk ret, ville anmodningen i første omgang kunne afvises. Hvis den udenlandske myndighed alligevel ønskede at opretholde anmodningen, skulle en domstol i den pågældende medlemsstat tage stilling til kravet.

Søren Søndergaard var ikke betrygget ved ministerens svar. Konklusionen måtte være, at et EU-lands domstol kan pålægge udlevering af en dansk statsborgers e-mails på en dansk server, og at det samme lands domstole skal tage stilling til indsigelser imod det. Man kunne selv gætte på, hvad resultatet ville blive i sådanne tilfælde. Enhedslisten kunne derfor ikke støtte forhandlingsoplægget.

Rasmus Nordqvist mente, at regeringen burde have indtaget en anden position, hvor den i højere grad forsvarede borgernes retssikkerhed og ikke udlicite-rede den til repræsentanter for private virksomheder. Alternativet kunne derfor ikke støtte regeringens forhandlingsoplæg.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet havde ytret sig imod det.

6. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om beskyttelse af personer, der indberetter overtrædelser af EU-lovgivningen

– *Statusorientering*

KOM (2018) 0218

Rådsmøde 3677 – bilag 3 (rev. samlenotat side 14)

KOM (2018) 0218 – bilag 6 (udtalelse fra Rådets juridiske Tjeneste)

KOM (2018) 0218 – bilag 3 (høringssvar)

KOM (2018) 0218 - svar på spm. 2 om Rådets juridiske tjeneste anbefaling af, at de foreslåede regler i whistleblower-direktivet bør udskilles i et selvstændigt forslag, hvis disse også skal gælde skatteområdet, fra justitsministeren

KOM (2018) 0218 - svar på spm. 1 om, hvorvidt de foreslåede regler i whistleblower-direktivet ikke vil omfatte politiske partier og foreninger, fra justitsministeren

EU-note (18) – E 16 (EU-note af 15/2-19)

EUU alm. del (18) – bilag 459 (udvalgsmødereferat side 710

FO, forhandlingsoplæg forelagt 25/1-19)

Justitsministeren: Det såkaldte whistleblowerdirektiv er på dagsordenen for rådsmødet den 7.-8. marts 2019 med henblik på, at der gives en status over fremdriften i trilogforhandlingerne om direktivet. Direktivet blev forelagt udvalget den 25. januar 2019, hvor jeg indhentede mandat til, at det rumænske formandskab indledte forhandlinger med Europa-Parlamentet om direktivforslaget.

I forbindelse med forelæggelsen i januar blev der stillet to skriftlige spørgsmål til direktivet. Jeg har sendt svar på disse spørgsmål til udvalget den 26. februar 2019. I januar lovede jeg desuden, at jeg ville give en status over forhandlingerne, og det løfte indfrier jeg i dag.

Der har været en række politiske og tekniske trilogmøder i løbet af februar, og det er vores fornemmelse, at der er fremdrift i forhandlingerne. Som bekendt presser formandskabet meget på for at få sagen afviklet inden det forestående europaparlamentsvalg, og for Europa-Parlamentet er det også en højt prioriteret sag.

Fra dansk side har vi naturligvis arbejdet for de prioriteter, der blev lagt vægt på i forbindelse med mandatet. For lige at rekapitulere drejer det sig om

- 1) at modificere den omvendte bevisbyrde, som medfører, at arbejdsgiveren skal bevise, at repressalier over for en indberettende person ikke er en konsekvens af indberetningen;
- 2) at sikre respekt for arbejdsmarkedets parters autonomi;
- 3) at arbejde for mere fleksibilitet i forslaget;

- 4) at afklare tvivlsspørgsmål om sammenhængen med anden sektorspecifik lovgivning om whistleblowerordninger – det vil sige EU-regler om whistleblowere i forskellige sektorer, f.eks. finanssektoren, og
- 5) at hæve grænsen for, hvilke private virksomheder der er omfattet af forslaget, markant fra de 50 ansatte, der følger af det foreliggende forslag.

Vi har bl.a. distribueret et nonpaper med de danske synspunkter til Rådet og formandskabet. Papiret er endvidere videreformidlet til medlemmer af Europa-Parlamentet fra regeringspartierne. Nu fortsætter forhandlingerne, og der er også her i første halvdel af marts planlagt flere trilognmøder. Vi vil selvfølgelig fortsat fremføre de danske prioriteter i de videre forhandlinger. I forbindelse med rådsmødet ser jeg frem til at tage formandskabets redegørelse for status til efterretning.

Dette var mest for at give en status over, hvor vi er, og som I kan høre, er der et stykke vej endnu – men når der foreligger et endeligt kompromisforslag, orienterer jeg naturligvis udvalget om udfaldet af forhandlingerne.

Rasmus Nordqvist henviste til side 20 i samlenotatet, hvor der stod "Ifølge direktivforslaget skal medlemslandene som udgangspunkt sikre en indberettet persons identitet". Hvad mente man med den vage beskrivelse "som udgangspunkt"?

Desuden spurgte han, hvorfor det var så afgørende for regeringen, at implementeringen skulle ske gennem arbejdsmarkedets parter.

NOT **Justitsministeren** ville gerne oversende et notat som svar. Forelæggelsen var blot en orientering om fremdriften.

Søren Søndergaard henviste til, at Rådets Juridiske Tjeneste havde sagt klart, at skatteområdet ikke kunne omfattes. Det havde Kommissionen afvist med henvisning til artikel 114, hvor det kunne vedtages uden enstemmighed. Var det korrekt fortolket, at regeringen støttede Kommissionen i at hælde Rådets Juridiske Tjenestes vurdering ned ad brættet? Dermed havde han ikke taget stilling til, om det var godt eller dårligt, men det ville i hvert fald være bemærkelsesværdigt.

Rasmus Nordqvist takkede ja til at få oversendt et notat og roste ministeren for at indlede arbejdet med at indføre en whistleblowerordning i den offentlige sektor i Danmark. Alternativet havde tidligere fremlagt et sådant forslag. På grund af arbejdsmarkedets grænseoverskridende strukturer var det dog vigtigt at deltage i EU-samarbejdet om whistleblowerordninger mere proaktivt, end regeringen lagde op til i samlenotatet.

Jan E. Jørgensen spurgte, om regeringen prøvede på at få politiske partier omfattet af direktivet. Aktuelle sager om svindel med EU-midler i de europæiske politiske partier var med til at undergrave tilliden til EU, så de burde være omfattet.

Justitsministeren svarede Jan E. Jørgensen, at diskussionen var relevant at tage. Da der var tale om et minimumsdirektiv, var der ikke noget til hinder for, at i hvert fald politiske partier i Danmark kunne blive omfattet.

Han bekræftede over for Søren Søndergaard, at Rådets Juridiske Tjeneste og Kommissionen havde haft forskellige opfattelser, og det rumænske formandskab havde så lagt sig midt imellem. Men resultatet var, at skat var omfattet, og at der ikke krævedes enstemmighed – kun et flertal.

Til Rasmus Nordqvist sagde ministeren, at regeringen ikke var fodsælende – det var blot et spørgsmål om, hvor langt man ville gå politisk. F.eks. ønskede den at hæve grænsen for størrelsen på de private virksomheder, der skulle omfattes af forslaget. En grænse helt nede på 50 ansatte var for voldsom – regeringen ville gerne op på en grænse på 250.

Søren Søndergaard forstod ikke, hvad ministeren mente med, at formandskabet havde lagt sig midt imellem Rådets Juridiske Tjeneste og Kommissionen – for der var kun to forskellige standpunkter. Tjenestens indstilling var blevet afvist af Kommissionen og formandskabet, og det støttede regeringen. Så måtte man se, hvad EU-Domstolen sagde, hvis den endte med at skulle tage stilling. Der var måske gode grunde til at afvise indstillingen, men det var ikke det, der var spørgsmålet. Det handlede om at være klar over, hvad man gør, når man afviser en juridisk vurdering.

Justitsministeren medgav, at formandskabet og regeringen lænede sig op ad Kommissionens vurdering, specifikt når det gjaldt spørgsmålet om, hvorvidt skatteområdet kunne inddrages. Hvor det endte, måtte tiden vise.

7. Forhandlingsmandat til en aftale mellem EU og USA om adgang til e-beviser

– *Statusorientering*

KOM (2019) 0070

Rådsmøde 3677 – bilag 3 (rev. samlenotat side 30)

Justitsministeren: Denne sag, som er på rådsmødedagsordenen til politisk drøftelse, har sammenhæng med pakken om elektroniske beviser. Det drejer sig om indgåelsen af en aftale mellem EU og USA om adgangen til elektroniske beviser.

Der eksisterer allerede i dag en aftale mellem EU og USA om gensidig retshjælp. Men håndteringen af anmodninger om adgang til elektroniske bevismidler kan være langsommelig og unødigt ressourcekrævende. Kommissionen har derfor den 5. februar 2019 fremlagt en henstilling til Rådet om at give Kommissionen mandat til at indlede forhandlinger med henblik på at indgå en aftale mellem EU og USA.

Regeringen bakker umiddelbart op om indgåelsen af en sådan aftale, som vil lette samarbejdet mellem EU og USA i forhold til adgangen til elektroniske bevismaterialer. Regeringen er imidlertid i særlig grad opmærksom på, hvordan en sådan aftale udformes i forhold til anvendelsen over for danske tjenesteudbydere, herunder om aftalen helt eller delvist vil blive omfattet af retsforbeholdet.

Vi vil fra regeringens side under de videre forhandlinger af forslaget have stort fokus på, at disse spørgsmål bliver afklaret og løst. Men i første omgang er der som sagt tale om en politisk drøftelse.

8. Anden tillægsprotokol til Europarådets Budapestkonvention

– *Politisk drøftelse*

KOM (2019) 0071

Rådsmøde 3677 – bilag 3 (rev. samlenotat side 33)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

9. Rådets forordning (EU) 2017/1939 af 12. oktober 2017 om gennemførelse af et forstærket samarbejde om oprettelse af Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO)**

– *Statusorientering*

Rådsmøde 3677 – bilag 3 (rev. samlenotat side 36)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

10. Forslag til forordning om oprettelse af programmet for rettigheder og værdier

– *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. marts 2019, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse*

KOM (2018) 0383

Rådsmøde 3677 – bilag 3 (rev. samlenotat side 39)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

11. Styrkelse af den demokratiske modstandskraft: Sikring af frie og retfærdige valg og imødegåelse af desinformation

– *Statusorientering*

KOM (2018) 0637

Rådsmøde 3677 – bilag 3 (rev. samlenotat side 46)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

12. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

13. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 3. Rådsmøde nr. 3675 (transport, telekommunikation og energi – energidelen) den 4. marts 2019

EUU alm. del (18) – bilag 460 (kommenteret dagsorden)

Formanden gjorde opmærksom på, at dagsordenpunkt 1 også optrådte på som dagsordenpunkt 1 under miljø- og fødevarerministerens forelæggelse, da sagen også var på dagsordenen til miljørådsmødet den 5. marts. Sagen ville dog kun blive forelagt af energi-, forsynings- og klimaministeren, hvorfor spørgsmål og kommentarer til den skulle fremsættes her under punkt 3. Sagen var til orientering.

1. ”En ren planet for alle” – En europæisk strategisk og langsigtet vision for en fremgangsrig, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi

– *Politisk drøftelse*

KOM (2018) 0773

Rådsmøde 3675 – bilag 1 (samlenotat)

EUU alm. del (18) – bilag 340 (udvalgsmødereferat side 570, senest behandlet i EUU 7/12-18)

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Kommissionens udspil til en langsigtet lavemissionsstrategi blev fremlagt i november 2018. Formandskabet har sat sagen på både energi- og miljørådsmødet til politisk drøftelse. Ud over drøftelserne på det kommende energi- og miljørådsmøde planlægger det rumænske formandskab desuden en række tematiske drøftelser af strategien i andre sektorråd. Det skyldes, at strategien ikke bare handler om klima og energi. Den dækker alle sektorer i samfundet – herunder også transport, landbrug, industri og forskning.

Sagen har allerede været drøftet én gang i Energirådet og i Miljørådet tilbage i december. Da udspillet var forholdsvis nyt på det tidspunkt, var drøftelserne dengang af mere overordnet karakter. Drøftelsen på energirådsmødet forventes denne gang at have fokus på energielementerne i strategien, mens drøftelsen på miljørådsmødet forventes at blive af mere horisontal karakter. Det sidste skyldes, at miljørådet er den hovedansvarlige rådsformation for strategien.

Som jeg nævnte i forbindelse med min forelæggelse af sagen i december, er det en ambitiøs vision, Kommissionen har fremlagt. Den sætter en klar kurs mod et mål om klimaneutralitet i 2050. Det kan vi være godt tilfredse med, da regeringen har presset på for en sådan kurs, som også ligger tæt op ad den, vi med energiaftalen og regeringens klima- og luftudspil har lagt for Danmark.

Regeringen vil nu sætte alle kræfter ind på, at Kommissionens vision bliver omsat til et konkret mål om klimaneutralitet i EU senest i 2050. Regeringen arbejder for, at klima drøftes på stats- og regeringschefernes møde i Det Europæiske Råd i marts, og at de enes om en målsætning om klimaneutralitet senest i 2050 snarest muligt i dette halvår. Det bliver ikke let, for der er nogle EU-lande, der synes, det er for ambitiøst.

Regeringens budskab er, at det er nødvendigt med et højt ambitionsniveau for at begrænse klimaforandringerne til en gennemsnitlig temperaturstigning på 1,5 grader, og at Kommissionens udkast til strategi netop viser, at det er muligt at opnå klimaneutralitet, samtidig med at det bidrager til vækst og beskæftigelse og sikrer EU en førerrolle.

Gennem en fælles EU-indsats med europæiske løsninger kan vi sikre langt større effekt end ved en dansk indsats alene. En fælles indsats muliggør også, at vi kan nå målet om klimaneutralitet på en omkostningseffektiv måde til gavn for både borgere og erhvervslivet.

Som grøn førernation står vi desuden godt placeret til at kunne få gavn af den grønne omstilling. Dette kan være med til at understøtte vækst og beskæftigelse. Regeringen vil derfor i de videre drøftelser arbejde hårdt for, at der lægges nogle arbejdsspor ud for de forskellige områder, så vi kan opnå, at EU er klimaneutralt senest i 2050.

2. Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om mærkning af dæk for så vidt angår brændstoffektivitet og andre vigtige parametre og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1222/2009

– *Sagen blev forelagt for Folketingets Europaudvalg fredag den 8. februar 2019 af transport-, bygnings- og boligministeren*

KOM (2018) 0296

Formanden oplyste, at sagen hører under transport-, bygnings- og boligministeriets ressort og blev forelagt den 8. februar 2019 af transport-, bygnings- og boligministeren.

3. Eventuelt

Ministeren havde ingen kommentarer til dette punkt.

4. Siden sidst

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Til slut vil jeg blot nævne, at gasdirektivet er på dagsordenen for rådsmødet under eventuelt. Siden sidst er det endelig lykkedes at få en aftale om en revision af gasdirektivet.

Som I ved, har særlig forhandlingerne i Rådet været vanskelige. Efter at der var opnået enighed i Rådet, skulle der kun et enkelt forhandlingsmøde med Europa-Parlamentet til, før der var enighed om en aftale. Det er meget positivt. Gasdirektivet vil være med til at sikre, at gasrørledninger fra tredjelande til EU nu underlægges EU's regler for det indre marked. Dermed skal alle, der sælger gas til europæiske lande, respektere EU's energilovgivning, som bl.a. vil sikre en øget transparens om priserne. Aftalen er et gennembrud, som regeringen har presset på for i lang tid. Nu afventer vi formel godkendelse af aftalen i Rådet og i Europa-Parlamentet.

Rasmus Nordqvist spurgte, om regeringen mente, at det var et ambitiøst mål at gøre EU klimaneutralt i 2050, når det også var Parisaftalens mål for hele verden. Burde EU med sine stærke økonomier og sit historiske ansvar ikke være foran resten af verden? Regeringen burde skubbe på for mere ambitiøse skridt i EU, uanset om det kunne blive vanskeligt at nå målet.

Energi-, forsynings- og klimaministeren var enig med Rasmus Nordqvist i, at EU skulle op i et højere gear end resten af verden. Han gjorde opmærksom på, at regeringens holdning da heller ikke var, at EU skulle nå målet i 2050, men at det vel at mærke skulle være senest i 2050 – gerne før. Sagen var ikke til endelig vedtagelse på det kommende rådsmøde, men at få vedtaget klimaneutralitet i 2050 så endog meget vanskeligt ud, da selv store lande med en grøn profil var betænkelige ved den ambition. Det var dog væsentligt, at tingene flyttede sig i den rigtige retning; f.eks. troede de færreste for få år siden på, at EU kunne nå et mål om en reduktion på 40 pct. i CO₂-udledningen i 2030. Kommissionens seneste tal viste imidlertid, at man på grund af bl.a. energieffektivitet og krav til bilindustrien ville nå en reduktion på 46 pct. i 2030.

Claus Kvist Hansen spurgte med henvisning til regeringsgrundlaget, hvordan det gik med forskning i thoriumenergi i Danmark og Europa.

NOT Energi-, forsynings- og klimaministeren præciserede, at der kun stod i regeringsgrundlaget, at der kunne bevilges penge til forskning i thoriumenergi. Det betød ikke, at regeringen gik med overvejelser om at udnytte thorium. EU-landene bestemmer selv deres sammensætning af energiformer, og regeringen havde ingen planer om at indføre atomkraft. Han ville gerne oversende et notat om, hvordan det gik med forskningen i thorium i Europa.

Rasmus Nordqvist glædede sig ligesom ministeren over, at det gik i den rigtige retning, men konsekvensen burde være, at ambitionerne flyttede sig tilsvarende. Det var ikke nogen hemmelighed, at andre lande var svære at flytte. Men kunne regeringen ikke sætte et ambitiøst mål om, at EU skulle være klimaneutralt i 2040, så man både pressede sig selv og de andre lande, og så der var nogle tal at diskutere ud fra?

Energi-, forsynings- og klimaministeren henviste til, at klimaneutralitet senest i 2050 var en del af energiaftalen. Regeringen arbejdede for det mål, og det var også i overensstemmelse med målsætningen om at begrænse stigningen i gennemsnitstemperaturen til 1,5 grader. Den arbejdede også for at få emnet på dagsordenen til mødet i Det Europæiske Råd senere på foråret. At få stats- og regeringscheferne til at enes om klimaneutralitet i 2050 var en høj ambition.

Punkt 4. Rådsmøde nr. 3677 (retlige og indre anliggender – integrationsdelen) den 7.-8. marts 2019

EUU alm. del (18) – bilag 460 (kommenteret dagsorden)

Udlændinge- og integrationsministeren oplyste, at hun havde tre punkter på dagsordenen på sin del af rådsmødet, som var det første formelle rådsmøde for retlige og indre anliggender under rumænsk formandskab. Det første forslag om Frontex-forordningen havde hun forelagt for udvalget 3 uger tidligere.

1. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om den europæiske grænse- og kystvagt (Frontex-forordningen) og om ophævelse af Rådets (fælles aktion) nr. 98/700/RIA, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1052/2013 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/1624

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2018) 0631

Rådsmøde 3677 – bilag 2 (samlenotat side 5)

EU-note (18) – E 9 (note af 16/11-18)

EUU alm. del (18) – bilag 462 (foreløbigt referat, forhandlingsoplæg forelagt 8/2-19)

EUU alm. del (18) – bilag 320 (udvalgsmødereferat side 482 FO, forhandlingsoplæg forelagt 30/11-18)

Udlændinge- og integrationsministeren: Jeg kan orientere om, at man som forventet er nået til enighed i Rådet, og at forhandlingerne med Europa-Parlamentet er påbegyndt. På rådsmødet forventer jeg, at formandskabet vil komme med en status over forhandlingerne med Parlamentet med henblik på at kunne nå til et forhandlingsresultat inden udgangen af marts.

2. Reform af det fælles europæiske asylsystem og genbosætning

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2016) 0271, KOM (2016) 0270, KOM (2016) 0272, KOM (2016) 0466,
KOM (2016) 0468, KOM (2016) 0465 og KOM (2016) 0467

Rådsmøde 3677 – bilag 2 (samlernotat side 14)

EUU alm. del (18) – bilag 320 (udvalgsmødereferat side 486,
senest behandlet i EUU 30/11-18)

Udlændinge- og integrationsministeren: Også her har formandskabet lagt op til en status over forhandlingerne. Der er især tre udfordringer:

- 1) Ikke overraskende drejer det sig først og fremmest om forslaget om en obligatorisk omfordelingsordning i Dublinforordningen. Forhandlingerne har som bekendt været fastlåst i meget lang tid. Det bliver spændende at se, om Rådet er villig til i stedet at tale om det ret brede begreb obligatorisk solidaritet, som regeringen støtter. Ideen er, at alle medlemsstater forpligtet til at udvise solidaritet i håndteringen af migrationsudfordringerne, men at det vil være op til det enkelte land, hvordan man udviser denne solidaritet. Kodeordet her er fleksibilitet – og det er måske det, der skal til for at bringe diskussionen af reformen af det europæiske asylsystem videre. Som bekendt arbejder regeringen for, at Danmark fortsat kan deltage i Dublinsystemet uden at blive omfattet af en tvungen omfordelingsordning.
- 2) For det andet diskuteres det, om de syv retsakter i reformen, skal vedtages samlet. Nogen lande ser gerne, at Rådet vedtager de forslag, hvor der i princippet er opnået enighed. Andre foretrækker stadig, at der er tale om en pakkelse og henviser til, at den rette balance mellem solidaritet og ansvar endnu ikke er fundet.
- 3) For det tredje er der fortsat drøftelser om forslaget om en fælles EU-liste over sikre tredjelande. Medlemsstaterne er fortsat splittede i forhandlingerne, og Kommission har senest ladet forstå, at man først vil fremlægge en liste, når der er tegn på, at forhandlingerne om asylprocedureforordningen nærmer sig enighed.

3. Migration: EU-samarbejde med tredjelande

– *Politisk drøftelse/ Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3677 – bilag 2 (samlenotat side 27)

Udlændinge- og integrationsministeren: Jeg er naturligvis overordnet tilfreds med, at antallet af irregulære migranter på Middelhavet faldt for tredje år i træk i 2018. Det bekræfter, at de iværksatte tiltag og alle vores bestræbelser har en reel effekt. Men der er stadig tale om en ustabil situation. F.eks. steg antallet af primært irregulære migranter, der indrejste langs den vestlige middelhavsroute, med 131 pct. fra 2017 til 2018.

Over for nordafrikanske partnerlande som Marokko og Tunesien bør vores primære fokus være en overordnet plan for håndteringen og fordelingen af de nødstedte, der reddes til søs i Middelhavet. Vi må sikre os, at vores partnerlande lever op til deres forpligtelser. Vi vil gerne hjælpe dem, og vi støtter allerede. EU har bl.a. hjulpet Libyen med at genopbygge deres kapacitet til at kontrollere egne søgrænser og har støttet indsatsen med at hjælpe nødstedte irregulære migranter tilbage til deres hjemlande. Begge dele med gode resultater til følge.

Faktisk mener regeringen, at løsningen på flygtninge- og migrationsstrømmene – særlig fra Afrika og Mellemøsten, men principielt fra hele verden – ligger i nærområderne. Det betyder selvfølgelig ikke, at vi ikke skal tage vores del af ansvaret og udvise solidaritet og bidrage til løsninger, men at importere problemerne til Europa er den helt forkerte strategi.

EU støtter allerede de tre lande gennem bl.a. EU's Trustfond for Afrika, hvor Danmark er den tredjestørste bidragsyder. Herigennem adresseres ikke kun aktuelle migrationsudfordringer i transitlandene, men også grundlæggende årsager til irregulær migration i oprindelseslandene. Det er som bekendt udviklingsministerens ressort.

Frokostdrøftelsen

Under frokosten er der lagt op til en mere uformel og formentlig også bredere drøftelse om migrationspolitikken. Formandskabet har endnu ikke udsendt deres diskussionsoplæg til det.

Orientering om en række forordningsforslag

Til sidst vil jeg nævne fire forordningsforslag, som udvalget allerede er orienteret om, og som Rådet og Parlamentet nu er nået til enighed om.

Det ene forslag har kaldenavnet ID-forslaget, hvor udvalget modtog grund- og nærhedsnotat i juli sidste år. Forslaget handler om styrkelse af sikkerheden ved

udstedelse af identitetskort og ved opholdsdokumenter, der udstedes til unionsborgere og deres familiemedlemmer, som udøver deres ret til fri bevægelighed. Danmark har som bekendt ikke nationale id-kort, og den del af forslaget er derfor ikke relevant for os. Men for Danmarks vedkommende bliver der tale om nogle justeringer i de kort, der udstedes til familiemedlemmer til EU-borgere, herunder krav om optagelse af biometri. Danmark har gennem forhandlingerne støttet forslaget.

Det andet forslag drejer sig om en revision af en eksisterende forordning om oprettelse af et europæisk netværk af indvandringsforbindelsesofficerer – også kaldet ILO'er. Formålet har været en mere struktureret koordination mellem ILO'erne og etablering af en bestyrelseskomite på europæisk niveau for at styrke koordineringen og forvaltningen af ILO'er udsendt til tredjelande. Danmark har ikke udsendt ILO'er inden for netværket, og derfor har forslaget ikke konsekvenser for os. Vi har dog fulgt forhandlingerne og har støttet styrkelsen af netværket.

Dernæst er forslagene om interoperabilitet, som vi alle kender, klar til vedtagelse.

Endelig er forslaget om et revideret visumkodeks, hvor udvalget modtog grund- og nærhedsnotat i april sidste år, også blevet vedtaget. Kort fortalt er visumkodeks det regelsæt, der gælder for alle tredjelandstatsborgere, der skal have visum, når de passerer de ydre grænser. Formålet med forslaget er at modernisere og strømline regelsættet, så visumproceduren lettes for de mange lovligt rejsende og for medlemsstaterne, der behandler visumansøgningerne. Formålet er også at styrke visumpolitikken, så den bliver et mere effektivt værktøj til håndtering af de stigende migrations- og sikkerhedsudfordringer, som EU står over for.

Jeg er selvfølgelig tilfreds med, at forslagene nu er klar til vedtagelse.

Sofie Carsten Nielsen spurgte, hvilke konstruktive forslag regeringen kom med, når den var skeptisk over for forslagene om at styrke Frontex og især over for forslagene om en fælles asylindsats. Radikale Venstre var enig med regeringen i dens holdning til det sidste forslag om en styrkelse af kontrollen med og registreringen af irregulære migranter – men hvordan hang det sammen med regeringens overordnede skepsis over for styrkelsen af Frontex?

Rasmus Nordqvist spurgte til nyt om interoperabiliteten. Hvor befandt sagen sig nu? Skete der noget med Kommissionens udkast?

Udlændinge- og integrationsministeren svarede Sofie Carsten Nielsen, at regeringen støttede Frontex-forslaget, men var skeptisk over for, om der var behov for 10.000 mand ekstra ved de ydre græsner. Man skulle sikre sig, at de alle sammen blev til nytte.

Opbygningen af et nyt asylsystem var en løbende proces. Regeringen ønskede at blive i Dublinsystemet, men den obligatoriske omfordeling ville næppe fungere. Hvis folk kan begive sig på en farefuld færd på flere tusind kilometer til Europa og derefter bliver fordelt til et land, de ikke vil være i, er det svært at se, hvad der skulle forhindre dem i at flytte sig. Det ville blive et cirkus, og det fremhævede regeringen gang på gang. Der skulle stadig være solidaritet landene imellem, men man skulle bidrage på den måde, man bedst kunne. Det var en kritisk, men konstruktiv og ærlig holdning.

Til Rasmus Nordqvist sagde hun, at der ikke var nyt at tilføje om interoperabiliteten. Sagen lå klar til vedtagelse.

Sofie Carsten Nielsen gentog, at det ikke var tydeligt, hvad regeringen bød ind med i forhandlingerne. Det var fair nok, at man ikke troede på, at modellen ville fungere, men hvilke andre modeller forestillede man sig? At betale i stedet for at tage folk ind?

Udlændinge- og integrationsministeren svarede bekræftende – men bidraget kunne også bestå i opbygning af kapacitet.

Punkt 5. Rådsmøde nr. 3676 (miljø) den 5. marts 2019

EUU alm. del (18) – bilag 460 (kommenteret dagsorden)

Miljø- og fødevarerministeren ville forelægge miljødelen af rådsmødet den 5. marts 2019. Punkt 2 om genbrug af spildevand var til forhandlingsoplæg.

1. "En ren planet for alle" – en europæisk strategisk og langsigtet vision for en fremgangsrig, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi

– *Politisk drøftelse. Punktet forelægges af energi-, klima- og forsyningsministeren ifm. rådsmøde (transport, telekommunikation og energi – energidelen) den 4. marts 2019*

KOM (2018) 0773

Rådsmøde 3676 – bilag 1 (samlenotat)

EUU alm. del (18) – bilag 340 (udvalgsmødereferat side 570, senest behandlet i EUU 7/12-18)

Punktet blev forelagt energi-, forsynings- og klimaministeren under punkt 3.

FO 2. (Evt.) Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om mindstekrav til genbrug af vand

– *Politisk drøftelse*

KOM (2018) 0337

– *Rådsmøde 3676 – bilag 2 (samlenotat side 2)*

Miljø- og fødevarerministeren: Punkt 2 vedrører forslag om genanvendelse af vand til markvanding. Formandskabet vil sandsynligvis ikke drøfte forslaget på rådsmødet, men det kan ikke udelukkes, at formandskabet speeder processen op og forsøger at opnå enighed med Europa-Parlamentet inden europaparlamentsvalget i maj.

Forslaget lægger op til, at der ved genanvendelse af rensset spildevand til markvanding fastsættes minimumskrav for henholdsvis vandkvalitet og overvågningsfrekvens. Det er ikke forventningen, at forslaget vil få reel betydning for markvanding i Danmark. Tilgængeligheden af grund- og overfladevand på nuværende tidspunkt vurderes at være tilstrækkelig.

Regeringen støtter forslaget, som primært er en hjælp til de sydeuropæiske medlemslande, hvor vand i højere grad er en knap ressource i forhold til de nordlige breddegrader.

Regeringen støtter faste krav til rensset spildevand, da det vil medvirke til en ensartet hygiejnisk kvalitet for fødevarer produceret i EU. Et regelsæt, der også kommer de danske forbrugere til gode i forhold til import af frugt og grønt.

Det er endvidere vigtigt for regeringen, at det er op til medlemslandene selv at vurdere, hvorvidt omstændighederne nødvendiggør brug af forordningen for at undgå unødvendige byrder. Det tegner til, at der kan opnås enighed om dette.

FO Regeringens forhandlingsoplæg går derfor ud på, at man fra dansk side støtter forslaget, idet man:

- lægger vægt på at sikre et højt beskyttelsesniveau i forhold til både miljø og fødevareresikkerhed,
- lægger vægt på, at det skal være op til medlemsstaterne selv at beslutte, om omstændighederne nødvendiggør brug af rensset spildevand,
- arbejder for, at forordningens samspil med eksisterende direktiver afklares,
- arbejder for, at spildevand fra forarbejdning af vegetabiliske råvarer undtages forordningens krav, og
- arbejder for, at forslaget på længere sigt udvides til andre sektorer end landbruget.

Samlet set er det et forslag, som regeringen kan støtte.

Sofie Carsten Nielsen bakkede op om forhandlingsoplægget. Hun så dog gerne en mere ambitiøs tilgang fra regeringens side, hvad angik genanvendelse af vand. Ministeren redegjorde netop fint for, at Kommissionens udspil som en del af pakken om cirkulær økonomi ikke var ambitiøs nok, ligesom det også fremgik af flere høringsvar. Kunne ministeren være enig i ikke bare "at arbejde for", men "lægge vægt på", at bestemmelserne skulle gælde alle sektorer, hvor det er relevant at genanvende vand? Og kunne han sige mere om regeringens strategi for at højne ambitionerne på vandområdet? Hvilke alliancer var der, og hvilke lande bakkede op i Rådet?

Søren Søndergaard var positiv over for forhandlingsoplægget. Mente ministeren, at forslaget tog højde for det lidt absurde problem, at det kan få negative miljømæssige konsekvenser at genanvende rensset vand? Om regeringens generelle holdning stod der i samlenotatet, at regeringen ville lægge vægt på at sikre et mindst lige så højt beskyttelsesniveau som i dag. Hvad kunne regeringen foreslå for at opnå det højere beskyttelsesniveau, som var antydnet i den formulering?

Rasmus Nordqvist var nysgerrig efter at vide, hvad regeringen agtede at gøre for at sprede praksis til andre sektorer. Det lød ambitiøst, når ministeren fortalte om, hvad regeringen gerne ville, og det skulle helst afspejle sig i mandatet, så ministeren virkelig kunne slå i bordet i Bruxelles.

Holger K. Nielsen støttede forhandlingsoplægget, men ønskede højere ambitioner for også at udbrede retningslinjer til andre sektorer. Hvorfor var kun landbruget omfattet? Havde det været oppe også at tage andre sektorer med? Havde andre lande strittet imod det?

Claus Kvist Hansen støttede ikke forhandlingsoplægget. Grundlæggende mente Dansk Folkeparti, at opgaven var bedre varetaget nationalt og frygtede, at det niveau, man måtte lande på i EU, var for lavt.

Miljø- og fødevarerministeren takkede for den brede opbakning til forhandlingsoplægget. Han delte flere medlemmers ærgrelse over, at forslaget ikke omfattede flere sektorer. Til Sofie Carsten Nielsen sagde han, at han ville ændre forhandlingsoplægget til at "lægge vægt på", at det kom til at ske. Man arbejdede på sagen fra dansk side. Det vandt ikke stor genklang i Rådet, mens en mere positiv holdning gjorde sig gældende i Europa-Parlamentet, og det var et logisk og begavet synspunkt, som Danmark skulle vedblive med at fremføre. Forslaget om rensning af spildevand ikke ændrede ved eksisterende miljø- og fødevareregler. Det ville sikre, at der gives godkendelser og laves planer for risikostyring. Beskyttelse af arbejdstagere havde også været oppe at vende og indgik også i risikostyringen.

Ministeren var enig med Claus Kvist Hansen i, at man klarede det fint nationalt, men forslaget kom jo også til at handle om beskyttelse af danske forbrugere, der køber grøntsager sydfra.

Søren Søndergaard henviste til samlenotatet side 6: "I det omfang næringsstofindholdet for udbragt spildevand på landbrugsjord ikke indgår i landbrugets gødningsregnskab, kan den øgede kvælstofbelastning på marken som resultat af vanding med spildevand potentielt føre til en lokal øget næringsstofbelastning på grund- og overfladevand og natur på grund af afstrømning og deposition. Afstrømning kan også føre til øget belastning af vandmiljøet og den terrestriske natur med andre forurenende stoffer". Var der taget nok højde for det problem i forslaget?

Miljø- og fødevarerministeren syntes, at det var en relevant problemstilling, som der også skulle tages højde for i risikovurderingen, og der skulle gives godkendelser. Det var op til landene at vurdere, om det var nødvendigt at have regler her. Under alle omstændigheder skulle der en plan for risikostyring til.

Søren Søndergaard påpegede, at problemet netop kunne opstå, når det var op til en national vurdering, hvis man ellers anså vandmiljøet og forhindring af forurening som et fælles ansvar. Var man sikker på, at der var taget nok højde for problemet i andre lande? Ministeren kunne jo rejse spørgsmålet på mødet.

Miljø- og fødevareministeren sagde, at der alt andet lige var tale om en forbedring, fordi der p.t. ikke er krav om risikostyring og tilladelser. Man ville ikke få elimineret bekymringerne helt, men det var en forbedring. Der var også noget kystvand m.m., der skulle beskyttes, men bestemmelserne ville ikke gå ind og trumfe vandrammedirektivet.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti havde ytret sig imod det.

3. (Evt.) Kommissionens forslag til ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/83/EF om kvaliteten af drikkevand (omarbejdet)

– *Generel indstilling*

KOM (2017) 0753

Rådsmøde 3676 – bilag 2 (samlenotat side 8)

EUU alm. del (17) – bilag 984 (udvalgsmødereferat side 1173,
senest behandlet i EUU 22/6-18)

Miljø- og fødevareministeren: Punkt 3 er drikkevandsdirektivet, hvor formandskabet lægger op til en generel indstilling på rådsmødet. Jeg forelagde sagen til forhandlingsoplæg tilbage i januar.

Som oplyst i januar har de to centrale punkter i forhandlingerne været spørgsmålet om materialer i kontakt med drikkevand og spørgsmålet om adgang til drikkevand. Her gælder det, at der er lagt op til en harmonisering af krav til materialer i kontakt med drikkevandet via drikkevandsdirektivet. For så vidt angår adgangen til drikkevand, giver kompromiset væsentligt mere fleksibilitet til medlemslandene i forhold til det oprindelige forslag.

Danmark kan støtte de kompromisforslag, der nu ligger på bordet på disse centrale punkter. Danmark vil fortsat have fokus på vandspild og energieffektivitet samt fokus på, at der ikke skelnes mellem ikkerekvante og relevante metabolitter og endelig på mikroplast.

4. Kommissionens årlige vækstundersøgelse: grønning af det europæiske semester

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2018) 0770

Rådsmøde 3676 – bilag 2 (samlenotat side 20)

KOM (2018) 0770 – bilag 1 (notat om det europæiske semester og årlig vækstundersøgelse)

EU-note (18) – E 11 (EU-note af 12/12-18)

EUU alm. del (18) – bilag 344 (udvalgsmødereferat side 599, i EEU samråd med finansministeren 14/12-18)

Miljø- og fødevareministeren: Punkt 4 drejer sig om miljø og klima i det europæiske semester, som er sat på til udveksling af synspunkter. Det europæiske semester 2019 blev indledt i november 2018 med offentliggørelsen af Kommissionens årlige vækstundersøgelse. I vækstundersøgelsen argumenterer Kommissionen for, at man i EU bør investere i en miljømæssig bæredygtig økonomi med fokus på klima, cirkulær økonomi, miljømæssig innovation og mindre forurening.

Regeringen er enig i, at såvel statslige som private investeringer i EU skal understøtte en grøn omstilling. Herunder at EU fastlægger et mål om at nå en nettonuludledning senest i 2050.

5. Kommissionens meddelelse: Mod en omfattende EU-ramme for hormonforstyrrende stoffer og om Kommissionens rapport: gennemgang af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1223/2009 om kosmetiske produkter for så vidt angår stoffer med hormonforstyrrende egenskaber

– *Politisk drøftelse*

KOM (2018) 0739 og KOM (2018) 0734

Rådsmøde 3676 – bilag 2 (samlenotat side 22)

Miljø- og fødevarerministeren: Punkt 5 er om en EU-ramme for hormonforstyrrende stoffer og rapport om kosmetik, hvor der skal være en drøftelse i Rådet. Hormonforstyrrende stoffer har været i fokus i Danmark i mange år. Vi har siden 2002 haft en dansk strategi for arbejdet med disse stoffer. Vi har også hele tiden lagt pres på for at få yderligere regulering i EU.

Kommissionen fremlagde i november 2018 en meddelelse om en EU-ramme for hormonforstyrrende stoffer og en rapport om hormonforstyrrende stoffer i kosmetik.

Med meddelelsen forpligter Kommissionen sig desværre ikke til at skærpe reguleringen af hormonforstyrrende stoffer. Jeg havde gerne set nogle tiltag, som direkte ville forbedre beskyttelsen af mennesker og miljø. Jeg savner især følgende:

- En handlingsplan med konkrete aktiviteter og en tilhørende tidsplan for deres gennemførelse.
- Forslag om opdatering af datakrav, især for andre typer af stoffer end pesticider og biocider, så det bliver muligt at identificere hormonforstyrrende stoffer.
- Etablering af en fælles EU-liste over hormonforstyrrende stoffer, inklusiv stoffer som er mistænkt for at være hormonforstyrrende.
- Et forbud mod hormonforstyrrende stoffer i kosmetik, legetøj og generelt i kemiske blandinger, som markedsføres til forbrugerne.

Jeg vil bruge drøftelsen til at lægge pres på Kommissionen sammen med mine kolleger fra ligesindede medlemslande, som f.eks. Frankrig, Sverige og Belgien.

Søren Søndergaard spurgte, om ministeren var enig i 3F's holdning til hormonforstyrrende stoffer: At usikkerheden bør komme forbrugere til gode, og at der bør være et forbud mod stoffer, der er mistænkt for at være hormonforstyrrende, indtil det kan afklares, om det er tilfældet.

Miljø- og fødevarerministeren svarede, at Danmark havde arbejdet for et forbud mod hormonforstyrrende stoffer i kosmetik og legetøj og i det hele taget kemiske blandinger, som markedsføres til forbrugerne. Ministeren ville under drøftelsen på rådsmødet og sammen med lande som Frankrig, Sverige og Belgien lægge yderligere pres på Kommissionen.

6. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Siden sidst

Miljø- og fødevarerministeren: Under siden sidst vil jeg nævne en sag ved EU-Domstolen, hvor Danmark har intervenseret både skriftligt og mundtligt (T-125/17). Der forventes snart at falde dom i sagen.

Sagen handler om stoffet triclosan. BASF har stævnet Det Europæiske Kemikalieagentur for at få annulleret en afgørelse fra Agenturets Klageudvalg om opretholdelse af kravet om, at BASF skal udføre en række forsøg. Danmark har støttet Kemikalieagenturet.

Sagen er væsentlig, da den handler om medlemslandenes mulighed for at anmode om yderligere oplysninger efter bestemmelserne i REACH-forordningen i forbindelse med vurderingen af kemikalier.

Sagen tager udgangspunkt i to centrale spørgsmål: for det første gør BASF gældende, at Kemikalieagenturets Klageudvalg har tilsidesat væsentlige formforskrifter, da de kun foretog en begrænset legalitetsprøvelse i stedet for en fuldstændig administrativ prøve af Kemikalieagenturets afgørelse. For det andet gør BASF gældende, at proportionalitetsprincippet blev tilsidesat i forbindelse med anmodningen om rotteforsøg, fiskeforsøg og persistensvurdering.

Danmark har fokuseret på spørgsmålet om proportionalitet, bl.a. fordi Danmark – i samarbejde med Holland – har udarbejdet det materiale, som ligger til grund for anmodningen om de tre test.

Danmark har argumenteret for, at anmodningen om de tre forsøg er proportional, da den vigtige viden, som forsøgene giver om triclosans eventuelle skadelige effekter, ikke kan fremskaffes på anden vis.

Jeg kan tilføje, at BASF ikke længere producerer eller importerer triclosan til det europæiske marked. Men det ændrer ikke ved, at BASF skal levere resultaterne af de tre forsøg. BASF har da heller ikke trukket sagen fra EU-Domstolen.

Hvis I vil vide mere om sagen, kan jeg henvise til notatet, som er oversendt den 30. maj 2017 (EUU almindelig del bilag 702).

Sofie Carsten Nielsen takkede for ministerens orientering under dette punkt. Den var meget nyttig.

Mødet sluttede kl. 12.15.